

Obrambni uspehi pri Schwarzwasserju, Ratiborju in Vratislavi so učinkovali

Sovražno napredovanje na področju Lauban—Sorau—Guben — Novi obrambni uspehi v Vzhodni Prusiji — Pri Gochu je bil zaustavljen kanadski velenapad

Führerjev glavni stan, 20. 2. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Naš napad proti predmostju ob Granu je tudi večer dobro napredoval. Ob cesti vzhodno od Zvolena so se izjalovili trdovratni boljševiški prebijalni poskusi.

Na bojnih področjih pri Schwarzwasserju, severno od Ratiborja in južno od Vratislave so napadli Sovjeti po naših obrambnih uspehih zadnjih dni le s šibkejšimi silami. Povsod pa so bili odbiti. Vratislavska posadka je odbila sovražne napade ob jugozapadnem in vzhodnem bojišču. V teku hude borbe na področju Lauban, Sorau in Guben je sovražnik napredoval na posameznih odsekih.

Med Pyritzom in Kalliesom v južni Pomorjanski so bili napadajoči boljševiški odbiti v sprememb polnih bojih: uničenih je bilo 26 sovražnih oklepnikov. Naše čete nudi ogorčen odpor sovražnika, ki sili iz Tscheler Heide in zapadno od Visle proti severu. Graudenska posadka je odbila ogorčene napade.

V obrambni bitki za vzhodno Prusijo so dosegle naše hrabre divizije proti sovražniku, ki navaljuje z močnimi silami, ponovno obrambni uspeh ter so uničile 64 sovražnih oklepnikov. V Samlandu so se razvili zapadno od Königsberga ogorčeni napadali in obrambni boji, v katere so poslele tudi nemške pomorske sile s stanovitnim uspehom.

V Kurlandiji so se razbili boljševiški prebijalni poskusi severozapadno od Doblena kljub razširitvi na nadaljnje odseke tudi večer ob odporni sili naših čet.

S posegom močnih lovskih in borbenih letalskih sil proti sovražnim četam, oklepnim kolonom in preskrbovalnim oporiščem so izgubili Sovjeti poleg visokih krvnih izgub številne oklepnike, topove in vozila. V značilnih bitkah in s protiletalskim topništvom je bilo sestreljenih 46 sovražnih letal.

Enajsti dan zahodne obrambne bitke

Berlin, 20. febr. V nedeljo, na 11. dan obrambne bitke med spodnjim Renom in Maaso, so nemške čete znova odbile ponovne in z močnimi silami izvedene prebijalne poskuse prve kanadske armade. V trikotu med cestama, ki vodita iz Kleveja in Goch ob Kalkar, so ves dan udarjali drug ob drugega sovražni napadi in nemški protisunk. V globoki razporeditvi kar naprej napadajoči Britanci in Kanadčani so sicer s pomembnimi izgubami — saj so v sedanjih bojih razen več tisoč mrtvih in ranjenih izgubili oklepnikov skoraj za pol oklepniške divizije — nekoliko napredovali, a nameravani prodor jim ni uspel. Britanske oklepniške konice so prodrle do severnega roba Gocha, koder so oblačle v težkem ognju nemškega topništva. Odprto ozemlje, ki nudi kaj malo kritja, je omogočilo težkemu nemškemu orožju, da je uspešno obstreljevalo sovražna zbirališča, tako da so se vsi južno od Reichswalda napravljeni napadi razen krajevnega in takoj zajezenega vdora izjalovili. Na aachenskem področju ni prišlo do nikakih pomembnejših bojov. Težki topniški dvoboji pri Düren pa pričajo, da je nasprotnik dovršil svoje premestitve, ki so postale potrebne zaradi Roerine poplave.

V sredi zahodnega bojišča so Severnoamerikanci na široki črti napadli severni in južni bok izbočenega nemškega bojišnega loka med Prümom in Echternachom. S severa med Kessfeldom, nedaleč od luksemburške meje in Prümom proti jugu napadajoči sovražnik je po silovitih topniških ognjih vdrl pri Watenrachu in Kessfeldu v nemške črte. Iz takojšnjih protikrepov za odstranitev vdornega mesta so se razvili hudi, zvečer še trajajoči boji. Tudi z juga napadajoči Severnoamerikanci so dosegli le krajevno omejene uspehe. Zaradi novih nemških napadov je mogel razširiti nasprotnik svoje predmostje ob Sauerju doslej šele v globino pet in pol kilometrov. Zato je še vedno pod strnjnim ognjem nemškega topništva. Njegov izgube so temu primerno visoke.

Tretje težišče je ležalo še nadalje ob nemškem pasu utrdb pred Saarbrückom. Po brezuspešnih napadih na obeh straneh Forbacha so premeštili Severnoamerikanci glavno težo svojih napadov na vzhodno stran nemškega predmostja. Ob obeh straneh Gross-Bittersdorfa so večkrat napadli, vendar so se sunki v globokem obrambnem sistemu kaj kmalu ustavili. Boji so se tudi tu nadaljevali še v večernih urah. Z zornega Rena poročajo o topniških bojih.

Roosevelt naj dá pojasnila o Jalti

Zeneva 19. febr. Debata v zveznem kongresu o pravem pomenu jaltških sklepov postaja vedno bolj intenzivna in kritična, javlja dolgoletni newyorški dopisnik »Daily Telegraph« Celo bivši senator in sedanjí podpredsednik Truman je zahteval, da ee pojavi Roosevelt po povratku na skupni seji senata in reprezentančne zbornice ter točno izjavi, kaj se je dogajalo na krmski konferenci. Kljub dolžini komunikacije so namreč mnogi senatorji naziranj, da je o resnično važnih vprašanjih v komunikaciji mnogo premalo povedanega.

Predvsem so hoteli severnoameriški senatorji, tako nadaljuje dopisnik, pojasnila o naslednjih točkah:

1.) Ali je Roosevelt razjasnil, da so vse odločitve, izzeto vojaške narave, h katerim bi dal svoj prisestek, lahko le provizorične, dokler jih ne potrdi senat? Ali je Roosevelt obvezal Združene države h kateremu koli stališču v zadevi poljske vzhodne meje?

2.) Byrnes je govoril na novinarski konferenci o tem, da so o nekaterih točkah zelo dolgo razpravljali. V katerih točkah so bili v teh pogajanjih doseženi kompromisi?

3.) Kaj je pravi pomen stavka o reparacijah?

4.) Katera organizacija bo osnovana, da bo garantirala izvedbo volih in tajnih volitev v »zasedenih deželah«? Poobeno, kako hočejo omogočiti »demokratskim Poljakom«, da se udeležijo volilne kampanje?

5.) Ali je Roosevelt pristal na sovjet-

Pogled na celotni vojni položaj

Berlin, 20. febr. Globoki boljševiški vdori v nemški vzhodni prostor so Nemce hudo prizadeli. Izgube ozemelj in za vojno važnih dobrin jim nalagajo enako težke naloge, kot skrb za več sto tisoč sonarodnjakov, ki so se vrnili domov. Toda prav zaradi vseh teh težav ne smejo Nemci izgubiti pregleda nad celotnim položajem, temveč se morajo še prav posebno jasno zavdati vseh možnosti.

Po znanih Moltkejevih besedah je strategija sistem, ki pove, kako si pomagati v raznih položajih. Tudi danes jo uporabljajo v tem smislu. Trenutni vojaški položaj bo še bolj kot doslej pokazal, da znajo Nemci izbiti iz novega položaja nove operative možnosti. Njihovo vodstvo je znova dokazalo, da je sposobno zgrabiti celo najtežje strateške probleme z neuklonljivo voljo ter izvesti svoje ideje ne glede na vse napetosti. Odločenost in zaupanje sta pri tem sili, ki sta jim še vedno pomagali obvladati najtežje in najnevarnejše krize.

Pa poglejmo na nasprotno stran. Kaj je sovražnik doslej dosegel? Res je iztrgal važna ozemlja iz nemškega življenjskega prostora, toda odporne sile nemške vojske ni mogel nikjer odločilno zadeti. To pa je bil glavni cilj njegove orjaške ofenzive. Kljub vsem izgubam na vzhodu so zgradili Nemci v kratkem času, čeprav s skoraj nadčloveškimi napor, nove bojne črte. Sedaj pa izmenjujejo zasilne ukrepe z načrtimi, ki se bodo končali njim v korist.

Kakšen pa je vojaško vzeto sploh celotni položaj? Da bi imel sovražnik vsepovsod pobudo v rokah, o tem ne moremo govoriti. S protikrepi na zapadu so Nemci s podporo narave preprečili nameravano »sinhronizirane« velenofenzive na vzhodu in zapadu. Se nadalje blokirajo velik del rokavske in atlantske obale, s čimer ovirajo ves ladijski promet v jugozapadni Franciji. Tako so nastale za zapadne sile nečiste vojaške in politične težave.

Tudi v srednji Italiji jim je uspelo, da drže sovražnike od septembra preteklega leta v Etruščanskih gorah ter

Izdajalci socializma

Berlin, 19. febr. Takozvana svetovna konferenca delavskih organizacij se je sedaj zaključila. Praktični rezultat konference obstaja v ustanovitvi »nadaljevalnega odbora«, kateremu je naloženo, naj izravna vse obstoječe nasprotstva ter se bavi z nadaljnjo prilagoditvijo skupni politiki. Preko tega v okviru bivše Zenevske lige, njenih odborov in pododborov potekajočega zborovalnega hrupa bi lahko kaj mirno prešli, ako ne bi pričala ta akcija o nameravanih ogromnih prevarih, katero je nakazal britanski delavski zastopnik Georg Isaacs, verjetno žid, ob koncu zadnje seje z besedami:

»V zgodovini delavskega pokreta govorimo lahko o važnem »preokretu«.

To je dejal prav zastopnik delavske organizacije, ki dolej ni bila sposobna, da bi v deželi največjega socialnega nadzadovanja, kot je nekoč Führer označil Anglijo, utrla socializmu pot. Enako kot so britanske delavske organizacije zgolj krinka, saj je dokazano, da dobe njih besedniki od plutokratov masne nagrade za stalno varanje de ovnega človeštva, je nova delavska internacionala slepilo mednarodne izkoriščevalne klike. Da bi preprečili prodor socializma, so napravili v Angliji ves ta zborovalski krog, ki hoče nasuti dela »muru človeštvu« peska v oči ter mu pričarati neko domnevno zaščito njegovih koristi. V resnici pa so te interese najhujše izdali. Kje je veliki socialni program te tajno pod vodstvom mednarodnih židovskih velenfinančnikov stoječe delavske internacionala? Mesto tega smo slišali s srdom prežete fraze kot na primer o »razbitju nacizma«, torej o popolnem nasprotstvu prot. nemškemu socializmu, čigar uspehi s. nedvomni. Istočasno se je izrekla konferenca za načrt o moritvi narodov, sprejet v Jalti, ki je največji uničevalni in zasluževalni program vseh časov. Končno pa je s tem, da je označila kot našega mednarodne akcije delavskih organizacij, polporo velikih gospodarskih akcij mednarodnega obsega »izpustilo« naška iz v. e. e. e. Drugeče povedano pomen: ta namerno podporo svetovne gospodarske diktature mednarodnih židovskih velenfinančnikov.

Vidimo torej, da hoče svetovna izkoriščevalna klika v vsemi rafinirani triki zatreti socializem. Kupuje si takozvane delavske zastopnike, ki prireajo svetovni hrup in hoče o z ním slepti, dočim streme v resnici še nadalje za preprečitvijo uspešnega socialnega izenačenja.

Tudi tu je narodnosocialistična Nemčija svarilec in ključ pozornosti.

»Šale je konec«

Stockholm 19. febr. Londonski Poljaki morajo doživljati sedaj, da jih po Churchillovem in Rooseveltovem izdajstvu še Moskva obkroža z roganjem in sramotjenjem. »Pravda« končuje svoja izvajanja s temile besedami: »Šale je konec, zastor pada.« Londonskim Poljakom očit, da so se sami izločili iz zavezniških narodov.

To je zadnja beseda Moskve Poljakom, ki so nekoč za Anglijo stopili v to vojno. Anglija, ki je izdala Poljsko s svojimi jamstvi v borbo, pa gleda sedaj prekrižanih rok, kako Moskva požira Poljsko.

Razpoloženje poljskih emigrantov v Londonu označujejo po poročilu lista »Svenska Dagbladet« besede: »Raje ostanemo tu, kot da bi nas v Lublinu postrelili.« Anglija bo morala torej tudi po vojni sprejeti pod streho 150.000 poljskih beguncev.

Turčija in Dardanele

Bern, 19. februarja. Dosedanji ameriški veleposlanik v Turčiji Steinhard je izjavil v nekem intervjuju, da Združene države za enkrat še ne morejo pomagati Turčiji z dobavami blaga, ker vodi sedaj Amerika borbo na dveh bojiščih. Polotaj pa je Turčijo z upanji na povojno dobo Veleposlanik je moral priznati, da je dobila Turčija tudi ob obljubljenih zdravil le del pošklike.

Madrid, 20. febr. »Kremelski imperializem je povzročil, da so morske ožine danes nevarnost za Turčijo«, piše veliki politični tednik »El Espanol«. Če bi se poskusilo prikazati odprtje Dardanel kot skupen sklep podpisnikov iz Montreuxa, ne obstaja noben dvom, da je v resnici govor o sovjetskem diktatu. Ankarska vlada, ki svoječasno ni verjela nemškemu sporočilu, da je Mo-

ran, bo v ojačeni meri oprostil vojaške sile za odločitev ter tako pomnožil nemške operative možnosti.

Za dosedanje obdobje vojne je značilna uničevalna sila nemškega vojaškega odpora. Nemci se bore za svoj obstoj, pa tudi na nasprotni strani ne vodijo vojne iz previskov, temveč požira osnovo, namreč sovjetske človeške množice. Zato gonijo Sovjeti vse izdajalske države v boj proti nekdanjim zaveznikom. Vojna pa uničuje tudi denar in gradivo zapadnih sil, katerih bogastva izginjajo pri trajni ogromni tvarni in blagovni uporabi z neverjetno naglico. K temu moramo pristoiti še krvne izgube angloameriških armad, ki so postale v bojih zadnjih tednov posebno visoke. Vrh tega jih vežejo v zasedenih deželah naraščajoče napetosti v vojaških, gospodarskih in političnih odnosih.

Tako narašča tudi na sovražni strani spoznanje, da predstavlja poskus uničenja Nemcev zanj vedno večje težave, tudi ako bi se končal s Pirovo zmago. Nedvomno bo ob naraščajočem nemškem odporu to spoznanje hitreje napredovalo ter rodilo odgovarjajoče posledice.

Führer čestital Sven Hedinu

Berlin 19. febr. Führer je odposlal dr. Sven Hedinu k njegovemu 80. rojstnemu dnevu brzojavko s prirščnimi čestitkami.

Berlin, K 80. rojstnemu dnevu Sven Hedin je izrekel državni minister dr. Gobbels slavnemu švedskemu raziskovalcu svoje prirščne čestitke. Dr. Gobbels je izrazil v posebnem pismu jubilantu svojo zahvalo in svoje občudovanje za nesprenmljivost mišljenja, s katerim se je pokazal Sven Hedin kot odkritosrčen prijatelj nemškega naroda ter mu je podaril kot darilo atlas Kitajske, ki izvirja iz 17. stoletja.

Nemški notranji minister Reichsführer SS Heinrich Himmler je odposlal Sven Hedinu k 80. rojstnemu dnevu prirščno brzojavko, v kateri se spominja njega kot držnega šveda, ki je bil pionir med raziskovalci in ki je bil kot Evropejec vedno — tudi v najhujših časih — prijatelj Nemčije, kar je tudi ostal.

Državni minister Rust je odposlal velikemu raziskovalcu in učenjaku a njegovemu 80. rojstnemu dnevu brzojavko s prirščnimi čestitkami, v kateri visoko ceni njegove velike zasluge, za raziskovanje zemlje.

Moč nemškega letalstva

Stockholm. V britanskih in ameriških svetovnih krogih so po vesti lista »Svenska Dagbladet« iz Londona v nasprotju z namenoma optimističnimi trditvami angleškega tiska trdno prepričani, da je nemško letalstvo danes močnejše, kot kdaj koli prej. Vest pravi med drugim, da lahko izdela nemška letalska proizvodnja danes gotovo trikrat toliko letal, kakor pred enim letom. Na vsak način je treba računati s tem, da bo posegel v dogodke presenetljivo velik odpor nemškega letalstva na odločilnem mestu.

Nikake nemške živčne krize

Madrid, 19. febr. Berlinski dopisnik španskega lista »Alcazar« Rodrigo je mnenja, da zasedajo Stalin s svojo veliko ofenzivo predvsem psihološki cilj. Nemški narod hočejo spraviti v živčno krizo. Francija je postala leta 1940 žrtev take krize, Sovjetija pa jo je leta 1941 prebolela. Kdor živi v teh dneh skupno z nemškim narodom ve, da Stalin ne bo dosegel svojega cilja. Nemško vodstvo vrže lahko na tehnično moralno jakost svojega naroda.

Pij XII. še vedno bolan

Zeneva. V odločilnih vatikanskih krogih vlada po poročilu AFI-ja zaskrbljenost za papežovo zdravstveno stanje. Papeževa bolezen je znova sprožila že pred daljšim časom omenjeno vprašanje o nezadostni sestavi kardinalskega kolegija. Trenutno je zasedenih le 41 kardinalskih mest namesto 71, kot bi bilo normalno. Papež mora zamenat ostati v postelji ter ne podeljuje nikakih avdi-jene.

Svetovni mir — najtežji problem

Stockholm 19. febr. »Stockholm Tidning« piše v uvodniku: Ohranitev svetovnega miru bo najtežje vprašanje povojne dobe. Ako verjamejo zavezniški vojni propagandi, je odvisen svetovni mir le od tega, da se enkrat za vselej prepreči nov nemški napad. Tako enostavna pa stvar ni. Interesna področja Sovjetov in zapadnih sil se ne križajo zgolj v Evropi, temveč zlasti na Bliznjem vzhodu. Za Angleže je izredno važno, da si zagotove pomorsko pot skozi Sredozemsko morje, kot je za Sovjete največjega pomena nadzorstvo nad Dardanelami. Tu se dejansko križajo medsebojne sile. Še važnejše pa je boljševiško prodiranje v Irak in Iran. Ne obstaja le nevarnost, da bodo prišla romunska petrolejska polja pod nadzorstvo na petroleju itak bogate Sovjetske zveze, temveč leže tudi za Anglijo neizogibno potrebne mosulske zaloge v območju rdeče moči. Verjetno je, da bo svetovni mir odvisen od razvoja na tem področju.

Tokio. Cesarski glavni stan objavlja: Popoldne 19. februarja se je pojavilo približno 100 letal tipa B 29 nad japonsko kopnino in napadlo prestolnico in njeno okolice. Kolikor je doslej znano, je bilo sestreljenih 10 sovražniških letal.

Varčujte za vodo!

Kovorski domobranci uničili dve Titovi »vasi«

Med gorenjskimi domobranskimi postojankami leži kovorska postojanka na najskrajnejši obrambni točki proti komunističnim uničevalcem. Zato pa imajo kovorski domobranci od vseh gorenjskih domobrancev največ bojov s komunističnimi tolpari. Medtem ko je vsa Gorenjska vzhodno od Kranja skoraj brez komunističnih klatežev, se nahajajo prve večje tolovajske skupine že kake pol ure hoda iz Kovorja proti planinam. Kovorska domobranska postojanka je še mlada, vendar obsega njena kronika bojov že lepo število spopadov s komunističnimi tolovaji. Kovorski domobranci hodijo skoro vsak dan na izvidniške pohode. Skoraj na vsakem od teh pohodov domobranci zajamejo kakega komunističnega kurirja ali obveščevalca. Med zadnjimi večjimi akcijami kovorskih domobrancev pa je treba omeniti pohoda pod Stol in v Kropo.

Pohod v bližino Stola so kovorski domobranci izvedli skupno s domobranci z Brezij. Pohod jim je prinesel

izreden uspeh. Pod Stalom so domobranci naleteli na hud odpor komunističnega »bataljona«, ki je imel nalogo na vsak način preprečiti nadaljnje prodiranje domobranske izvidnice. Domobranci pa so se ob srditem komunističnem odporu še z večjo voljo zagnali v boj, kajti vedeli so, da hočejo komunistični tolovaji preprečiti domobrancem vstop v skladišča naropanega blaga. Boj je trajal okrog pet ur. Končno so se tolovaji vendar morali umakniti. Domobranci pa so vdrli v oboje skupini barak, ki so jih nazivali Titova vas št. 1 in št. 2. Vsaka od teh vasi je štela okrog deset barak. Domobranci so po zmagi nad tolovajskim bataljonom obe »vasi« zažgali in nato nadaljevali z zasledovanjem tolovajev. Pri zasledovanju so domobranci odkrili še mnogo komunističnega materiala, ki so ga tolovaji na hitro skrili med begom. V boju je padlo pet tolovajev, dva domobranci pa sta bila ranjena. S to svojo akcijo so kovorski domobranci dosegli enega največjih uspehov.

Domobranske novice z Gorenjskega

Iz Voklega. Postojanka je zelo delavna. Sedaj v zimskem času prireja po okolišnih vaseh posebne vaške sestanke. Udeležujejo se jih ljudje zelo radi. 14. februarja so v Prebacevem naredili tak vaški sestanek. Poveljnik je govoril o vzkolkih, ki so pripeljali do nastanka Gorenjskega domobranstva. Drug domobranci je prikazal zgodovinski razvoj komunistične revolucije na Dolenjskem in pomen »Bele garde« za vse Slovence.

V Zagerici pri Bledu se je ustanovila nova postojanka, ki že prve dni kaže velika znamenja delavnosti. Komunisti so hoteli ljudi preplašiti, da so domobranci krvožejci, toda ljudje so se sami prepri-

čali, da v tem ni prav nobene resnice. Zanimivo je, da je neka ženska, ki je bila nekoliko priprta zaradi delovanja v prid komunistom, sama izjavila, da ni pričakovala, da bi domobranci tako pravično postopali.

Domobranci tudi pridno igrajo. Sedaj ne več, ker je post, toda prve dni februarja se je na nekaterih gorenjskih odrih pojavilo nekaj izer. Domobranci v Voklem so na splošno priznanje igrali 2. in 4. t. m. veseloigro »Trijne ptičke«. Igro so potem še večkrat ponovili tudi na drugih vaških odrih.

V Smedniku so domobranci igrali za punsko nedeljo veseloigro »Pričarani ženine«.

Kaj je novega pri naših sosedih?

Iz Trsta

Iz gledališč. Te dni predvajajo v Verdivem gledališču Verdijevo opero »Rigoletto«, v kateri pejejo glavne vloge Aldo Nanni, Laura Peruzzi, Rudolf Moraro, Andrej Mongelli, Dirigira Edmondo de Vecchi. Nesreče. Pri padcu si je Martin Sterk polomil levo koleno in je pozneje umrl v bolnišnici. — Rudolf Furlan se je zastrnil s plinom, vendar pa so mu v bolnišnici rešili življenje. — V tramvaju, ki vozi na Opčine, se je Alojziji Bosil razbila steklenica s številno kislino in jo je tekočina močno opekla po nogah. — 14letni Albert Vecchiet si je pri sekkanju drv ranil koleno. — 4letna Marija Nedil je postrla fizio in se je z njim zadušila. — 7letna Marija Runtić roj. Glavan se je zastrnila s plinom in leži v mrlišnišnici.

S Koroškega

Smrti na bojišču. Na vzhodnem bojišču je podlegel ranam nadporočnik Josip Lušin iz Fašina. Na istem bojišču je padel vojak Adolf Habiš iz Ribnice na Koroškem.

Dve nesreči. 15letnega Maksa Mavrela iz Velikovec je pri delu jermen tako zgrabil za roko, da mu jo je zlomil. — 50letni Stefan Taler pa je tako nerodno padel, da si je zlomil nogo. Oba sta zdaj v celovški bolnišnici.

VODA NI VINO!

Gospodinja pere. Voda teče nepretrgoma v polnem curku iz pipe in se izteka čez pralno posodo. Če gospodinja opozorimo, da je škoda tako trlati z vodo, pravi: »V Ljubljani je toliko vode, da celo skozi mesto teče.«

RACUN POTRATE:

Ce ima perica ves čas pranja pipo popolnoma odprto, se po opazovanju in računih porabi na leto 400.000 m³ vode preveč. To odgovarja pri ceni vode 1.20 lire za 1 m³ približno znesku pol milijona lir. Čedna vsota, ki gre v mojo bisago!

Boj POTRATI!

ČRNI KRIŽ

Brez dvoma je vse že tedne prej pripravil. Nato je Marija umrla — vseeno, če po njegovi roki ali ei je v hipnozi sama vzela življenje... Strel bi slišali drugi. Morda jo je zabodel, morda je izpila strup...

Nato je izlil lahko vnetljivo tekočino preko trupla, predvsem preko obraza in po celem paviljonu.

Nobenega dvoma ni več, da je Kadzinski v najožji zvezi z Vašimi korziškimi sovražniki. Več Vam bom povedal čez nekaj dni.

Bodite previdni glede Vaših pisem, ker je Vaš sluga Peter nenavadno radoveden.

Vaš Sly.

Sigmarja ta nova odkritja niso več potrla. Sovražnik je prihajal na plan. Lahko mu je stopil naproti in se pomeril z njim.

Sigmarjev trgovski duh sicer še ni mogel dometi, da more misel krvne osvete, ki se zdi kot da bi bila vzeta iz romanov, postati strahotno dejstvo. A vendar je vse bilo strašna resnica...

Kako daleč je že bila njegova zgodba? Pet in dvajset let... Pozabil

je že nanjo popolnoma... Njegova krivda? Ne, blaznost je bila, umor in zločin mednarodne morilske tolpe, kateri bržkone pripada tudi ta Kadzinski. A zdaj jih bo mogoče zgrabiti. Se danes bo brzojavil Slyju, da naj stori vse potrebno za Kadzinskijevo aretacijo. Zdjaj se mu ni bilo več treba bati škandala.

On in vsa njegova družina so bili žrtve nesmiselnega maščevanja. Tu ne gre za greh in zadoščenje. Njegova krivda — če je o krivdi sploh mogoče govoriti — je bila le neznanata, le drobna kapljica v primeri z morjem trpljenja, ki so mu ga povzročili...

A zdaj ni bil več telesno in duševno strit. Zdjaj ni videl več v svojem razburjenju in etrahu vsega povečanega in so bolj strahotnega kot je bilo v resnici. Bil je zopet miren, preudaren in jasno misleč posloven človek, ki gleda na razrušitev svoje hiše, a noče ostati v praznovremem strahu pokopan pod ruševinami, ampak hoče rešiti, kar se rešiti da...

Polom je bil strahoten in skrivnosten, ker nihče ni poznal vzrokov in je vsa njegova družina stala brez brambe pred strahotami, ki so se pojavile nenadoma, kakor da bi prišle iz podzemskih globin.

Zdjaj pa je bil ta tajni in skrbiti sovržnik, ki je uničil njegov dom, ko je bil na višku razcvetja, odkrit. Skriv-

Vsakdanja Ljubljana po kronistovih zapisih

Prihaja sv. Matija v deželo

O sv. Matiju je takorekoč čas, ko vdere v naše kraje snadnji obutnejši mrtil val, da napravi sv. Matija led, če ga poprej ni bilo. Poslalo je sedaj nekoliko mrzljaje. Letos je bilo obilo naravnega ledu, toda niso ga toliko sekali kot druga leta, ker ni delavcev, večjih v sekanju ledu, tudi ni voznikov, ker so zaposleni pri drugih voznjah. Ljudje so drugače že pripravljali za prva pomladanska dela.

K požaru na Ravnikarjevi žagi

Po sobotnem požaru povzročena škoda na Ravnikarjevi žagi še ni komisijonelno ugotovljena. Cenilo škodo na 3 milijone lir. Smrtne števje požara, zidar Alojzij Dimle, je bil miren, marljiv in varčen delavec. Naj omenimo, da je pri gasilni akciji s velikim poirtvovanjem do delovalja tudi prostovoljna gasilska četa za bežigrasjski okraj.

Prisilna delavnica pred 100 leti

Takratna gradbena direkcija ali po »Novicah« e. k. vodstvo deželneke zidarsiva — je februarja pred 100 leti razpisala javno licitacijo gradbenih del za prisilno delavnico. Stroki so bili proračunani na 66.923 goldinarjev. Prisilno delavnico so začeli nato spomladi leta 1845 zidati na prostoru ob Ljubljani v bližini Kodeljevega gradu in ob Ljubljanci skoraj nasproti Gledarjevem mlinu, kjer stoji sedaj Hribarjeva to-

Operno gledališče

Opera: Sreda, 21. febr., ob 16.30: »Manon«. Opera predstava. Red B. Cetrick, 22. febr., ob 16: »Tannhäuser«. Opera na predstava. Red Cetrick. Gostovanje komornega pevca tenorista dr. Julija Poljerna.

Petek, 23. febr., ob 16.30: »Stara pesem in simfoniska suita hallet šeherezada. Opera na predstava. Red Premierski. 3. Masenetni »Manon«. Opera v štirih dejanjih (šestih slikah). Napisala H. Meil-hae in F. Gille. Prevedel N. Stritof. — Osebe: Manon Lescaut — Vidaličeva, Pom-sette — Barbičeva, Javotte — Baukartova, Rosette — Jančarjeva, Chevalier des Grieux — Lipušček, grof des Grieux — Beteito k. g. Lescaut, Garde du Corps — Janko, Guillot de Morfontaine — M. Sanel, Bragigny — Dolinar, J. gardist — Langus, II. gardist — Menein, sergent — Perko. — 1. slika se godi na dvorišču gostine v Amiensu. 2. v stanovanju des Grieuxa v Parizu. 3. Cours la Reine. 4. v seminaru St. Sulpice. 5. v hotelu Transylvanica. 6. na cesti v Havru. — Dirizent dr. D. Svava Realiseri: C. Debevec, Scenari inž. E. Svava, Kostumi: D. Kaderjeva.

Operni studii. Od začetka letošnje sezone delujejo Operni Studii, v katerem so zbrani mladi pevci in pevke, na operni naraščajo, se bo predstavili javnosti v nedeljo, dne 25. t. m. Uprizoril bo Mozartovo opero »Carolina pikale« pod muzikalnim vodstvom in v režiji ravnatelja Mirka Poliča. — Opozorjamo na to predstavo, ki bo nudila v celoti pogled na našo dosorevačo pevsko generacijo.

Zrebanje za nagrade. Gledališkega kodelarstva bo 4. marca. Izrečane številke bodo objavljene v časopisu. Nagradjeni prejmejo dragoceno darila: umetniške slike, plastike, knjige in brezplačne vstopnice za predstave Državnih gledališč. Nagrade so razstavljene v izloženem oknu trga Bata. Gledališki kodelarček je v prodaji v gledališču, knjigarnah in večjih trafikah.

ternacionalnega komunizma. Kot prizor iz romana pa bera tisti strani, kjer je opusano izdajalsko početje poročnika Zupanca, ki se vrnil kot poveljnik bataljona med njega v tistih treh kritičnih dneh po 8. septembra, da je lahko ves bataljon predal komunistični vojski. Trautek, ko je izdajalski poveljnik VS bataljona v Stični potegnil na seji svojega časniškega zbora revolver in je vstopil tih in komunistični poveljnik s oboroženo posadko v sobo, kjer sta se poljubila, je naravnost dramatično tragičen ter bo gotovo še služil kakšni bodoči tragediji 18. septembra za motiv Judeževnega poljuba. Odslej je šla njegova pot skupno s p. Placidom od ječe v ječo in v gozd, kjer je moral komunistični hinavščini, zoperstaviti svojo, da se je kot predavatelj komunistične podofitirske šole na Turjaku in strokovnjaki dodelence štaba morzel ob prvi priliki izmuzniti izpod njihovega terorja, ter z novimi skušnjami o OF obogaten in še bolj prepričan o komunističnem cilju celotne OF vstopiti v novo oboroženo formacijo slovenskega naroda, kmeti, proti tujemu komunizmu, v Slovensko domobranstvo. Od te postaje svoje zanj njeve poti ob bivšega jugoslovanskega aktivnega častnika preko VS do instruktura komunističnih podofitirjev in do vstopa v SD — je neimenovani pisatelj, ki ga pa ne bo težko uganiti, podal tudi komentar k svojim odločbam kot neke vrste zagovor, zlasti pa kot bodriljo, da bi odprl oči onim, ki še ne vidijo prav, obenem pa tudi nakaj svoje mislenje, zakaj je prišlo do katastrofe 8. septembra in kaj nam pomeni Slovensko domobranstvo. Brošura (str. 51, cena 10 lir) nima torej samo vrednost spominov, temveč tudi propagandnega gradiva in dokumentarnosti, razlake k dogodkom, ki bodo v bodoči zgodovini terjali še mnogo različnih osvetljev. Koliko takšnih zgodb so doživeli naši ljudje in se jih skriva med domobranci, anketoj Dobro je, da prihajajo na dan, kajti še poznim rodovom bodo pričali o naših težkih dneh in o tetahv in junastvu branilcev naših domov in naroda, ki ni hotel biti v najtežjih dneh svoje zgodovine komunističen.

Službe

Vajenci

Denar

Prodamo

Kupimo

Razno

Zbirka

»SVET«

Mož mora najti na zemlji največjo srečo v delu, žena v materinskih skrbah. (Wibell.)

Koledar:

Sreda, 21. svečana: I. kvarte; Irena, de vica; Maksimilijan, škof in mučenec; Feliks, škof in mučenec.

Cetrick, 22. svečana: Petrov stol v Antiohiji; Marijeta Kort, spokornica.

Lekarniška služba:

Nočno službo imajo lekarnar: mr. Sušnik, Marijin trg 3; mr. Deu. Gospodovec, cesta 4; mr. Bohinec, Rimska cesta 31.

ZATEMNITEV OD 15.25 DO 6.48.

Droblne novice

Maša zadušnica za pokojnika Jožico Sterniša in Robertom Jakša bo v četrtek, 22. t. m., ob 7 v cerkvi Marijinega oznanjenja.

Namesto venca na grob g. Helene Šporn iz Male vasi je daroval prokurist trvdke Fr. Stupica v Ljubljani g. Viktor Kosamernik 200 lir za socialne potrebe občine Jelica. Bog plačaj!

Pogreb blagopokojne g. Ivane Florjančič, trgovke in posetnice iz Ljubljani, bo v sredo ob 10 dopoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah, na pa iz kapele sv. Antona, kakor je bilo sporočeno v objavljeni osmrtnici.

Za Elizabetno konferenco na Ježici sta darovali rodbina Kozamernik z Vlača 500 lir in gđe Julka Kavčič iz Ljubljane 500 lir namesto venca na grob pok. g. Helene Šporn. Konferenca se v imenu revežev najtopleje zahvaljuje.

POZOR!

Predprodaja vstopnic ob delavnih dopoldne zaradi alarmov odslej od 9—10, ob nedeljah in praznikih pa od 9—11. — Uprave kinematografov: UNION, MATICA in SLOGA

Za stare in onemoglo v mestnem zavetišču v Japljevi ulici je podarila ga. Anica Hlebč v počastitev spomina pok. gđe. Piedrovi Vere 200 lir; rodbini Popovič in gđ. Adelfi sta namesto venca na krsto gđe. Zore Predovič podarili 400 lir. — Najtoplejša zahvala!

OSEBNE NOVICE

Poroča. V novomeški kapiteljski cerkvi sta se dne 10. februarja 1944 poročila g. Golon Mirko, dipl. inr., šef podružnice tvrdke »Ing. Hans Ledl« v Novem mestu z gospodično Cvetko Lidišo, aba. inr. bheke ugledne rodbine Cvetko iz Trebnjega. Prišli sta bila advokat iz Novega mesta dr. Frano Ivanetiš in Joto Ostroveršnik, tel. uradnik iz Trebnjega. Poročaj ju je ženovno sošolec in prijatelj vikar novomeške kapitlja g. Oblak. Obema mladoporočencema obilo božjega blagoslova.

NOVI GROBOVI

† Joka Mehle. V kandijski bolnišnici je umrl dne 14. t. m. gospod Mehle Jože, železniški nadkurjač. Pogreb je bil v petek 16. februarja na novomeško pokopališče. Soroti nikom naše iskreno sožalje.

Rdeči križ poroča

Zahvala. Slovenskemu Rdečemu križu so darovali: Uprava in nameščeni knjigarne Tiskovne zadruge v počastitev hvalnega spomina na dolgoletnega bivšega predsednika Tiskovne zadruge pok. gosp. dr. Otona Fetičela 1000 lir; v isti namen vodstvo in uradništvo Slov. Rdečega križa 500 lir; ga. Mara Mielnik z rodbino 200 lir; ga. Maria Mikul, vdova direktorja Hlp. banke Jugoslov. hranilnice 200 lir; g. Baehler Leopold 300 lir; uslužbenec tvrdke Kušan, Ljubljana, Karlavska c. 84, v počastitev spomina pok. gospa Kati Oblak v Novem mestu 250 lir. Prišrna hvala!

Za Socialno pomoč

Za Socialno pomoč so darovali: Ga. Marija Luckmann, Ulica 3. maja, je darovala lir 1000 v počastitev spomina svojega pok. brata g. Jos. Luckmanna. Iskrena hvala.

Antona Pogorelca

pos. in kov. mojstra ter biv. župana v Stragah tolažili, njega pa pospremiti v tako lepem stevilu na njegovi zadnji poti, izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, g. županu občine Videm-Dobrepolje ter g. županu občine Ribnica, domobrancem iz Ribnice in Vel. Lašk, ki so nam omogočili, da smo našega dragega pokojnika položili k počitku na domačem pokopališču ter vsem domačinom, ki so nam na kakršen koli način pomagali in nam stali ob strani.

Ljubljana, Struge, dne 20. februarja 1945.

Zalutujoči otroci.

† Po kratkem in mučnem trpljenju nas je zapustila naša nad vse ljubca žena in predobra mamica, bheka, sestra, teta in vsakinja, gospa

Avsec Anica roj. Resnik

Na zadnji poti jo bomo spremiti v četrtek 22. t. m. ob 9 z Zal, kapele sv. Nikolaja, k Sv. Križu Ljubljana, Zagreb, Videm ob Savi, 20. II. 1945.

Globoko žalutijo: Svetovid, mož; Marjetka, bheka; Resnik Irena, sestra ter sorodstva.

† Po kratkem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, nam je v 57. letu starosti umrla 11. t. m. naša ljubljana mati, sestra, stara mati, teta in tačča, gospa

Katarina Oblak roj. Solar

posetnica in trzovka

Pogreb drage pokojnice je bil 13. t. m. iz hiše žalosti na mestno pokopališče. — Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so kakor koli pomagali blagopojnici, ki jo pripravljamo v molitve. Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Mar. Oznanjenja v Ljubljani 22. t. m. ob 8 zj.

Novo mesto, Ljubljana, Kropa, Zagreb, dne 19. februarja 1945.

Zalutujoči ostali.

Marija Pintar

užitljiva vdova

Pokopali jo bomo v četrtek 22. t. m. ob 1/2 10 z Zal, kapele sv. Cirila in Metoda, k Sv. Križu Ljubljana, dne 20. februarja 1945.

Zalutujoči otroci in vnuki.

Für „Ljudska Učbarna“ se „Ljudske ti-

skarne: Jože Ramarji — Herausgeber, in-

dantelj: Janko Krotelj — Schriftleiter,

urednik: Janko Hafner.